

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/223/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116201308
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1116201308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: A. X., E.. XX.XX.XXXX, I. Z.. O. X/X, E. B., zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., so sídlom Heydukova 12, Bratislava, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, o náhradu škody na zdraví, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20. apríla 2018 č.k. 25C/9/2016-128, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy vo výške 3.204,63 titulom 20% zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Poukázal na to, že dňa 09.02.2014 sa stala dopravná nehoda pri ktorej žalobca; ako spolujazdec vodiča poškodeného motorového vozidla; utrpel zlomeninu siedmeho krčného stavca triesťivú s posunom, tržnozmliaždenú ranu v čelovotemennej oblasti hlavy, odreniny ľavého kolena, pričom charakter zranenia, ktoré utrpel, si vyžiadal jeho hospitalizáciu s operačným riešením zlomeniny siedmeho krčného stavca od 09.02.2014 do 18.02.2014. Počas hospitalizácie bol žalobca úplne obmedzený vo všetkých oblastiach, ako v oblasti kontaktu so spoločenským prostredím, v oblasti komunikácie, v oblasti mobility a v oblasti nevyhnutných životných hygienických a stravovacích úkonov, po prepustení do ambulantnej starostlivosti bol obmedzený pri vykonávaní bežných životných činností a úkonov (umývanie, obliekanie, hygiena, obstaranie si a príprava stravy) až do prvej kontroly traumatológom dňa 07.03.2014 a celková doba jeho obmedzenia na bežnom spôsobe života vrátane hospitalizácie bola 5 týždňov. Podľa Lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vystaveného dňa 25.06.2015 MUDr. Imrichom Glézlom, psychiatrom ambulancie Duševné centrum, s.r.o., bolo stanovené sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu vo výške 660 bodov (položka č. 255 - posttraumatická stresová porucha). Podľa Lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vystaveného dňa 29.07.2015 MUDr. Ladislavom Veselým, PhD., zástupcom prednostu Kliniky úrazovej chirurgie SZU a UNB, bolo stanovené bolestné vo výške 292 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu vo výške 585 bodov (položka č. 304c - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200 % vo výške 390 bodov + navýšenie podľa § 10 zákona č. 437/2004 Z.z. o 50 % na základe rozhodnutia ÚPSVaR zo dňa 10.04.2015, podľa ktorého je miera funkčnej poruchy 50 %). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, odbor sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Dubnica nad Váhom rozhodnutím zo dňa 10.04.2015 vyhovel žiadosti žalobcu o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Podľa lekárskeho posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 07.04.2015 žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, s mierou funkčnej poruchy 50 %. Žalovaný poukázal

žalobcovi poistné plnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 16.023,15 eur za celkový počet 1245 bodov po krátení poistného plnenia vo výške 25 % (t.j. 5.341,05 eur) za nepripútanie žalobcu bezpečnostným pásom v čase dopravnej nehody. Vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa § 4 ods. 1, § 5 ods.1, ods.2, ods.5, § 10 ods.4, § 6 ods.1, ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. v spojení s § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. a § 427, § 441, § 444 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že priznanie výšky 20 % zvýšeného sťaženia spoločenského uplatnenia žalobca odôvodňoval v žalobe a v písomných vyjadreniach len jeho vekom v čase dopravnej nehody, skutočnosťou, že na základe lekárskeho posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín bol uznaný fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, s mierou funkčnej poruchy 50 % a ďalej len všeobecným konštatovaním o tom, že utrpené poškodenie zdravia má nepriaznivé následky pre životné úkony, na uspokojovanie životných a spoločenských potrieb, ako aj na plnenie spoločenských úloh žalobcu, bez uvedenia, v čom konkrétne sa tieto následky prejavujú. Až na prvom pojednávaní vo veci v rámci prednesu žaloby právny zástupca žalobcu doplnil skutkové tvrdenia v tom zmysle, že žalobca pred dopravnou nehodou aktívne športoval, hrával futbal za peniaze, dnes už je obmedzený len na rekreačnú úroveň a poukázal na obmedzenia žalobcu pri posilňovaní. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že pred dopravnou nehodou pravidelne športoval, za hranie futbalu bol platený (bez písomnej zmluvy, v rozsahu asi 100,- eur mesačne), v súčasnej dobe na odporúčanie lekára skoro vôbec nešportuje. Má pravidelné bolesti hlavy a krku, i pri dlhšom šoférovaní, čo je v podstate jeho práca, lieky užíva len pri silných bolestiach, po nehode navštevoval i psychiatra. Pred dopravnou nehodou sa účastnil spoločenských podujatí, chodil napríklad na diskotéky alebo futbalové zápasy. Po nehode má strach chodiť na diskotéky, aby sa tam nepriplietol k bitke, na futbalové zápasy chodí už len občas. Poukázal i na jazvy po operáciách, ktoré mu dosť vadia. Konštatoval, že priznanie mimoriadneho zvýšenia SSU je možné iba vtedy, ak ide o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorým môže byť napr. uznanie invalidity poškodeného, pričom vo vzťahu k výške mimoriadneho zvýšenia SSU zákon ustanovuje iba jej hornú hranicu - 50 % náhrady za SSU. Výšku mimoriadneho zvýšenia SSU teda stanovuje súd v rozpätí od 0 - 50 % náhrady za SSU. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zákonom predpokladané skutočnosti na priznanie mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v prejednávanej veci splnené neboli. Považoval za nepochybné, že žalobca má bolesti, ktoré majú súvis s poškodením zdravia pri dopravnej nehode, avšak na druhej strane zdôraznil, že žalobca je plne spôsobilý zabezpečovať si samostatne vlastné životné potreby, pracuje na živnosť ako poštový kuriér, jeho znížený záujem o činnosti, ktorým sa venoval pred dopravnou nehodou - turistika, spoločenské podujatia, nemožno považovať za také zásahy do jeho života, ktoré by mohli odôvodňovať priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Navyše výsluchom otca žalobcu mal preukázané, že v prípade záujmu žalobcovi jeho fyzický stav nebráni, aby sa primerane uvedeným aktivitám venoval, s tým, že pokiaľ ide o psychickú stránku, táto sa u žalobcu postupom času jednoznačne zlepšuje. Rovnako priznanie požadovaného zvýšenia neodôvodňuje ani uplatnenie žalobcu v športovej oblasti, ktorého rozsah pokiaľ ide o hranie futbalu nemal; okrem výpovede žalobcu; žiadnym spôsobom preukázaný. Mal za to, že žalobca nepreukázal žiaden dôvod, pre ktorý by bolo možné uvažovať o zvýšení spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Pokiaľ ide o skutočnosť, že žalobca bol na základe lekárskeho posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín uznaný fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, s mierou funkčnej poruchy 50 %, táto bola dôvodom pre zvýšenie bodového ohodnotenia v Lekárskom posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia zo dňa 29.07.2015 o 50 %, pričom už predpokladom takéhoto primeraného zvýšenia odškodnenia stanoveného lekárskeho posudkom je existencia výnimočných skutočností, odôvodňujúcich záver, že najmä vzhľadom na uplatnenie poškodeného v živote a spoločnosti, vrátane výkonu doterajšieho povolania, možnosti uplatniť sa v rodinnom, kultúrnom a športovom prostredí aj s ohľadom na vek poškodeného v čase vzniku škody na zdraví i na jeho predpokladané uplatnenie v živote nemožno obmedzenie vyjadriť len základným bodovým ohodnotením. Vyslovil presvedčenie, že obmedzenia a strata možností žalobcu uplatniť sa v živote a v spoločnosti, na ktoré poukazoval a ktoré mali byť dôvodom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, boli už zohľadnené v posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia, keď lekár bodové hodnotenie z uvedených dôvodov zvýšil o 50 %, čo v danom prípade považoval za postačujúce, a preto žalobu žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. V tejto súvislosti poznamenal, že ani posudzujúci lekár nezvýšil bodové hodnotenie v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. na maximálnu možnú mieru. Hoci zranenia, ktoré utrpel žalobca pri dopravnej nehode, spôsobili žalobcovi sťaženie v jeho uplatnení sa v živote a v spoločnosti, to však automaticky neznamená, že by súčasne šlo o prípad hodný osobitného zreteľa pre mimoriadne zvýšenie náhrady. Zdôraznil, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia

vypočítané zo základnej bodovej výmery predstavuje už samo vo svojej podstate náhradu za nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a pre plnenie jeho spoločenských úloh, pričom mimoriadne zvýšenie SSU prichádza do úvahy len výnimočne, v prípadoch hodných osobitného zreteľa. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a hoci bol žalovaný plne úspešný, náhradu trov konania si neuplatnil a zo spisu ani nevyplýva, že by mu nejaké trovy konania vznikli, preto mu náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, aby bolo jeho žalobe v celom rozsahu vyhovieť z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytýkal súdu prvej inštancie, že pokiaľ mal za to, že nepodporil svoje tvrdenia aj ďalšími dôkazmi, nahrádzal aktivitu žalovaného, čím porušil rovnosť sporových strán v konaní. Argumentoval, že nakoľko je výsluch strany a svedka jedným z dôkazných prostriedkov, je nesprávny taký výklad procesnoprávnej úpravy, aby určité tvrdenie, ktoré protistrana nerozporuje, muselo byť verifikované aj listinným dôkazným prostriedkom. Ak teda hrával futbal (a to nielen rekreačne), bol za zápasy a tréningy platený, pričom žalovaný nemal k týmto jeho tvrdeniam žiadne námietky, nemôže jeho úlohu suplovať súd a požadovať preukázanie tejto skutočnosti inými dôkaznými prostriedkami. Mal zato, že uniesol dôkazné bremeno a preukázal dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie uplatneného nároku a súd prvej inštancie svojimi nárokmi kladenými na verifikovanie uplatneného nároku v spojitosti s nesprávne hodnoteným skutkovým stavom nedôvodne jeho žalobu zamietol. Mal za to, že nesprávnym postupom súdu prvej inštancie nedošlo k naplneniu požiadavky poskytnutia spravodlivej súdnej ochrany jeho práv s ohľadom na jednorazovosť odškodnenia, satisfakčný charakter odškodnenia a formu doživotného zmiernenia zdravotných následkov. Namietal spôsob, akým sa súd prvej inštancie vysporiadal s otázkou posúdenia závažnosti negatívnych zmien v kvalite jeho života v dôsledku úrazu. V súdnom konaní predložil dostatok dôkazov odôvodňujúcich navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 20 % a v tomto smere poukázal na lekárske posudky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, na základe ktorého bola stanovená miera jeho funkčnej poruchy na 50 %, ako aj na svoj výsluch a výsluch svojho otca. Hoci v jeho prípade sa nejedná o také trvalé následky, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako výrazne zasahujúce do jeho súkromného, rodinného, pracovného, športového a spoločenského života, na danú skutočnosť reagoval tým, že si voči žalovanému uplatnil len 20 %-né navýšenie. Navýšenie SSU v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je možné považovať za okolnosť, ktorá by následne vylučovala navýšenie odškodnenia podľa § 5 ods. 5 uvedeného zákona. V rozsahu, v akom § 10 ods. 4 využil vo svojej kompetencii posudzujúci lekár, je možné dôvodne očakávať aplikáciu § 5 ods. 5 uvedeného zákona. Je zjavné, že poškodenie zdravia malo negatívny vplyv na jeho spoločenské uplatnenie, čo odôvodňuje aj navýšenie SSU v zmysle § 5 ods. 5 citovaného zákona. Pre aplikáciu § 5 ods. 5 uvedeného zákona sa nevyžaduje mimoriadnosť zásahu, ktorú formuláciu používala pôvodná úprava zvyšovania odškodnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení do 31. 03. 1995. Súčasná platná právna úprava umožňuje zvýšenie odškodnenia SSU v prípadoch hodných osobitného zreteľa, a je teda značne liberálnejšou. Súd prvej inštancie nenáležite posúdil vplyv funkčných a psychických trvalých následkov poškodenia zdravia na jeho každodenný život a jeho žalobu nedôvodne zamietol. Zdôraznil, že do dopravnej nehody nemal vážnejšie zdravotné problémy, plnohodnotne aktívne prežíval svoj život spôsobom zodpovedajúcim jeho veku 19 rokov, venoval sa športovaniu, zúčastňoval sa spoločenských podujatí, pomáhal rodičom. Následky úrazu nepochybne zasiahli aj do jeho psychickej integrity. Poukázal na to, že trvalé následky u neho budú doživotne negatívne ovplyvňovať jeho život v každej oblasti, poškodenie jeho zdravia je doživotné a reálne deformujúce jeho život v mnohých oblastiach a uplatňované zvýšenie SSU je primerané. Žalobca vo svojej odvolacej replike zotrval na tom, že zvýšenie bodového ohodnotenia SSU lekárom nevyklučuje jeho zvýšenia zo strany súdu. Argumentoval, že ťažké zdravotné postihnutie objektívne oprávňuje navýšenie SSU súdom. Mal za to, že žalovaný sa snaží doživotné následky bagatelizovať spôsobom, ktorý je neprijateľný vzhľadom na to, že tieto budú negatívne ovplyvňovať jeho celý život. Uviedol, že v prípade rozhodovania o navýšení SSU nie je dôležité, či by dosiahol profesionálnu úroveň vo futbalovej kariére, ale to, že v dôsledku dopravnej nehody mu bolo takéto uplatnenie znemožnené. Jeho obavy zapojiť sa do spoločenského života prameniajú z jeho zranení. Uviedol, že pri výbere svojho povolania bol do veľkej miery limitovaný svojím zdravotným stavom, akákoľvek fyzicky náročnejšia práca by pre neho bola neprekonateľnou prekážkou, terajšia práca mu dokonca spôsobuje bolesť a jeho pracovné zaradenie nemôže byť samo osebe dôvodom na vylúčenie navýšenia SSU. Zotrval na tom, že preukázal, že vplyvom následkov utrpeného zranenia, je obmedzený vo svojich možnostiach

do takej miery, ktorá ich kvalifikuje ako prípad hodný osobitného zreteľa a následky dopravnej nehody bude niesť do konca svojho života.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že v lekárskom posudku, predloženom žalobcom, posudzujúci lekár využil možnosť danú mu § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. a opätovné zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 20 % sa tak javí ako duplicitné a zo strany žalobcu je odôvodnené totožnými skutočnosťami. Mal za to, že konajúci súd nijakým spôsobom nenahrádzal jeho aktivitu a nedošlo k porušeniu rovnosti sporových strán. Poznamenal, že žiadnym spôsobom nespochybňuje, že žalobca pred škodovou udalosťou hrával futbal, avšak v konaní nebolo preukázané, či táto športová aktivita by bola pre žalobcu perspektívna i v budúcnosti, teda či by sa futbalom i reálne mohol živiť, alebo či by hrával futbal len rekreačne v nižšej lige, prípadne by futbal ani nehrával. Skutočnosť, že žalobca hrával štvrtú mužskú linku v Novej Dubnici bez akejkoľvek zmluvy za približne 100 eur mesačne sa ako relevantný dôkaz považovať nedá. Žalobca teda skutočnosť, či by skutočne futbal hrával i v súčasnosti, nebyť jeho zdravotných problémov zapríčinených škodovou udalosťou, žiadnym spôsobom nepreukázal. Poukázal na to, že žalobca spoločenské podujatia nenavštevuje nie preto, že by mu v tom prekážal zdravotný stav po fyzickej stránke, ale vadí mu tam alkohol a rôzni ľudia, pričom sa bojí, aby mu niekto neublížil a poukázal na výpoveď svedka o tom, že žalobca na futbalové zápasy sem tam zájde. Žalobca vo výpovedi uviedol, že lieky od bolesti užíval len, ak mal veľké bolesti, nie teda pravidelne, nepoužíva žiadne zdravotnícke pomôcky, okrem ortopedického vankúša. Žalobca má doživotné trvalé následky, ktoré mu zneprijemňujú život, ktoré však nepovažuje za tak závažné, aby bol posudzovaný ako prípad hodný osobitného zreteľa. Zotrval na tom, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal dôvodnosť zvýšenia náhrady SSU z dôvodov hodných osobitného zreteľa, keď ním tvrdené skutočnosti nemožno vyhodnotiť ako závažné. Poukázal aj na výsluch svedka, ktorý okrem iného potvrdil, že zdravotný stav žalobcu sa postupne zlepšuje či už po fyzickej stránke, alebo po psychickej. Stotožnil sa tak so záverom súdu prvej inštancie a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie venoval posúdeniu dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 20%, náležitú pozornosť, z hľadiska všetkých riadne a včas uplatnených relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval dôvodnosť svojho nároku a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti uplatňovanému nároku, a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správne právne závery, keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 4 ods.1, § 5 ods. 1, ods.2, ods.5, § 6 ods. 1, ods.3, § 10 ods.4), ktoré vyložil v súlade s konštantnou judikatúrou a ustálenou súdnou praxou, a svoje úvahy vedúce k zamietnutiu žaloby s poukazom na to, že žalobca nepreukázal žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa opodstatňujúci ním požadované zvýšenie náhrady za SSU, aj riadne odôvodnil, keď svoj myšlienkový postup dôkladne vysvetlil, a to nielen s poukazom na rozhodujúce skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery, a zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán a dôsledne posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok strán súvisiacich s predmetom konania. Odvolanie žalobcu nie je spôsobilé; z hľadiska ním uplatňovaných odvolacích dôvodov a ich obsahového vymedzenia; spochybníť správnosť záverov súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

6. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď v intenciách ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. posudzoval vplyv následkov poškodenia zdravia žalobcu a ich predpokladaný vývoj na jeho ďalšie uplatnenie v živote a v spoločnosti porovnaním stavu pred týmto poškodením jeho zdravotného stavu so stavom po poškodení jeho zdravia.

7. V danej veci bolo potrebné vziať na zreteľ, že už peňažná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia priznaná žalobcovi jednak za hodnotenie obmedzenia hybnosti chrbtice ako stredne ťažkej maximálnym počtom 390 bodov so zvýšením o 50 % vzhľadom na mieru funkčnej poruchy 50%, ako aj za hodnotenie následkov poškodenia duševného zdravia v polovici bodového rozpätia, vyjadrovala rozsah obmedzenia možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Teda už v lekárskom posudku stanovený počet bodov zohľadnil vplyv stredne ťažkého stupňa obmedzenia hybnosti chrbtice žalobcu a poškodenia jeho psychického zdravia na uspokojovanie jeho životných a spoločenských

potrieb, čo znamená, že už v tomto základnom bodovom ohodnotení bola zohľadnená okolnosť, že žalobca je vplyvom následkov utrpeného zranenia a ich predpokladaného vývoja obmedzený vo svojich možnostiach týkajúcich sa vykonávania bežných úkonov, účasti na kultúrnej či športovej činnosti, či v iných formách osobného, pracovného či spoločenského uplatnenia. Obmedzenie možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a v spoločnosti vzhľadom na jeho vek, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví, vyjadril v lekárskom posudku posudzujúci lekár podľa ust. § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.; dovoľujúceho mu bodové ohodnotenie zvýšiť až na dvojnásobok; tak, že poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice zvýšil o 50% (na jeden a pol násobok).

8. Primerané zvýšenie priznané podľa § 5 ods. 5 zákona č.437/2004 Z.z. už predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením, a teda že základné odškodnenie nepostačuje na kompenzáciu dôsledkov zhoršeného zdravotného stavu poškodeného a jeho predpokladaného vývoja pre jeho životné úkony a pre uspokojovanie a plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh, a že možnosti poškodeného sú veľmi výrazné obmedzené až zmarené v porovnaní s úrovňou jeho profesijných, kultúrnych, športových či iných spoločenských aktivít v dobe pred poškodením zdravia. Zvýšenie náhrady za SSU sa však neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním, ktoré môžu, avšak nemusia, odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou (bod 30 rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.06.2018 sp.zn. 3 Cdo 209/2017, bod 41 uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.06.2019 sp.zn. 8 Cdo 142/2018).

9. Súd prvej inštancie v danom prípade dôkladne zhodnotil skutočnosti významné z hľadiska predpokladov zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. U žalobcu nešlo o osobu, ktorá by sa mimoriadne angažovala v niektorej oblasti spoločenského života, následky poškodenia zdravia žalobcu nevedli k jeho invalidite ani ho podstatne či úplne (natrvalo) nevytlúčili z realizácie v oblasti bežného života, teda z uspokojovania každodenných životných a biologických potrieb. Je nepochybné, že poškodenia zdravia žalobcu ovplyvnili celkovú kvalitu jeho života v produktívnom veku, sťažili možnosti jeho ďalšieho pracovného uplatnenia a obmedzili možnosti jeho aktívneho športového využitia a plnohodnotného realizovania sa v záľubách, avšak svojou závažnosťou nedosiahli taký stupeň intenzity, ktorý by zakladal dôvod hodný osobitného zreteľa.

10. Žalobca nedôvodne namieta, že by v súvislosti so záverom súdu prvej inštancie, že nepreukázal, že by uplatnenie v športovej oblasti odôvodňovalo priznanie požadovaného zvýšenia, došlo k porušeniu rovnosti sporových strán v konaní nahrádzaním aktivity žalovaného konajúcim súdom. Ako na to správne poukázal súd prvej inštancie (bod 29 rozsudku), žalobca v podanej žalobe, a ani vo svojej replike netvrdil, že pred nehodou aktívne hrával futbal za peniaze, a preto sa nemohlo uplatniť ustanovenie § 151 ods. 2 C.s.p. o popretí tohto skutkového tvrdenia žalovaným. Súd prvej inštancie pripustil túto skutočnosť na pojednávaní v rámci prednesu právneho zástupcu žalobcu ako dodatočné skutkové tvrdenie žalobcu v zmysle § 151 ods. 2 C.s.p., vo vzťahu ku ktorému nebola takým procesne účinným spôsobom uplatnená sudcovská koncentrácia, že by ho bolo možné považovať za nepopreté, resp. neúčinne popreté, žalovaným, a preto musela byť táto skutočnosť predmetom ďalšieho dokazovania (§ 181 ods. 3 C.s.p.) a bolo dôkaznou povinnosťou žalobcu preukázať závažnosť dopadu poškodenia zdravia na perspektívnosť jeho futbalovej kariéry. Súd prvej inštancie v tomto smere správne uplatnil zodpovednosť žalobcu za unesenie dôkazného bremena. Hodnotiaci záver súdu prvej inštancie o tom, že nemal preukázané hranie futbalu; okrem výpovede žalobcu; žiadnym spôsobom, nemožno však považovať za správny, keď výpoveď žalobcu o jeho aktívnej hre futbalu, nebola iným; žalovaným predloženým; dôkazom vyvrátená ani spochybnená. Nesprávne vyhodnotenie tejto skutkovej okolnosti na základe výpovede žalobcu však nemalo za následok porušenie rovnosti strán v konaní. Uvedené pochybenie pri vyhodnotení dôkaznej situácie zakladalo síce nesprávnosť skutkového zistenia, avšak v konečnom dôsledku nemalo vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, pretože skutočnosť, že žalobca hral aktívne futbal na úrovni 4.mužskej ligy v Novej Dubnici za 100 eur mesačne bez zmluvy, by nevedla k inému záveru, než k akému došiel súd prvej inštancie, že priznanie požadovaného zvýšenia neodôvodňuje ani uplatnenie žalobcu v športovej oblasti. V konaní vyplynulo najavo, že žalobca naďalej hráva futbal na rekreačnej úrovni (nižšiu ligu) a len skutočnosť, že pred poškodením zdravia aktívne hrával futbal za odplatu, nedáva podklad pre záver, že by zúženie možnosti takéhoto jeho športového uplatnenia výrazne prispelo k zhoršeniu celkovej kvality jeho života. Žalobca v tejto oblasti nedisponoval výnimočnými, jedinečnými a individuálnymi schopnosťami či zručnosťami, pre ktoré by bolo potrebné nepriaznivé následky v tejto oblasti zmierniť vo forme peňažnej kompenzácie.

11. Súd prvej inštancie správne zhodnotil stupeň závažnosti poškodenia zdravia žalobcu a jeho dôsledky na možnosti uplatniť sa v živote a spoločnosti. Následky poškodenia fyzického zdravia žalobcu stredne ťažkého stupňa a ich dopad na jeho každodenný život boli dostatočne zohľadnené v primeranom zvýšení náhrady na jeden a pol násobok v lekárskom posudku. Pokiaľ ide o následky poškodenia duševného zdravia, pri ich bodovom ohodnotení posudzujúci lekár nevyužil možnosť zvýšenia a počet bodov ustálil v polovici sadzby bodového hodnotenia. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 07.04.2015 o vyhovení jeho žiadosťou o vyhotovenie preukazu osoby ZŤP, toto rozhodnutie nie je rozhodnutím o uznaní žalobcu za invalidného a podľa lekárskeho posudku o priznanej miere funkčnej poruchy 50%, na ktorý sa toto rozhodnutie odvoláva, bola mu táto stanovená na dolnej hranici rozpätia (50%-80%) pre krátky čas od úrazu, neustálený zdravotný stav s možnosťou zlepšenia i zhoršenia, pričom podľa výpovede svedka, ako na to poukázal aj súd prvej inštancie, sa psychický stav žalobcu zlepšuje.

12. Taký právny záver súdu prvej inštancie, že by zvýšeniu náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. v danom prípade bránilo zvýšenie náhrady posudzujúcim lekárom podľa § 10 ods. 4 cit. zák., z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva. Možno prisvedčiť žalobcovi, že aplikáciu § 5 ods. 5 cit. zák. možno dôvodne očakávať v prípade využitia kompetencie posudzujúcim lekárom podľa § 10 ods. 4 cit. zák., avšak aj v tomto prípade musí zvýšeniu náhrady konajúcim súdom predchádzať dôkladné zváženie konkrétnych okolností každého individuálneho prípadu so zreteľom na zákonnú požiadavku proporcionality medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou ujmom. V danej veci súd prvej inštancie považoval zvýšenie lekárom, ktoré nebolo vykonané v maximálne novej miere, za postačujúce pre vyváženú následkov poškodenia zdravia, a nepovažoval za preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo odškodnenie vypočítané zo základnej výmery bodov, neprimerané rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a spoločnosti. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že by v danej veci išlo o taký prípad hodný osobitného zreteľa odôvodňujúci ním požadované zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že žalobcovi nepatrí podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. zvýšenie základného bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, nemožno vytykať žiadne pochybenie pri jeho úvahách, jeho závery nevybočili z medzi hľadísk stanovených zákonom a nie sú ani prejavom svojvôle a len subjektívne presvedčenie žalobcu o splnení predpokladov pre priznanie požadovanej výšky náhrady nie je spôsobilé spochybniť závery súdu prvej inštancie.

13. Žalobcom uplatňované odvolacie dôvody tak neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevznikli, je preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.februára 2018 sp.zn. 7Cdo 14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej

otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).